

INTERNET 25 TUỔI: 25 CỘT MỐC "ĐỂ ĐÒI"

25 năm

25 năm trước, mạng Internet mà chúng ta biết ngày nay mới đang chuẩn bị lọt lòng tại Quỹ khoa học Quốc gia Mỹ. Thế rồi nó đã tạo ra cả một sự bùng nổ về thông tin, từ email cho tới eBay, cách con người liên lạc và mua sắm đã thay đổi vĩnh viễn.

1. World Wide Web

Tim Berners-Lee đã tạo ra những "trang Web" thân thiện với người dùng, có khả năng "di chuyển" khắp trên mạng Internet. Thời kỳ ấy, Internet vốn chỉ định lập ra để kết nối công trình nghiên cứu tại các trường đại học với nhau mà thôi. Còn ngày nay ư? Đã có hơn 747 triệu người trưởng thành thường xuyên sử dụng Internet trên toàn thế giới.

2. E-mail

Những lá thư điện tử đang đẩy thư tín truyền thống lùi vào dĩ vãng. Ngay từ năm 1988, những chương trình như Eudora đã sử dụng hết sức đơn giản. Và tới ngày nay, có gần 97 tỷ email được gửi đi mỗi ngày bởi người dùng Internet.

3. Giao diện đồ họa người dùng (GUI)

Trước khi Apple trình làng các icon tượng trưng cho những ứng dụng máy tính, hầu hết các màn hình PC chỉ biết hiển thị dòng chữ đơn điệu mà thôi. Thế rồi giao diện đồ họa người dùng của cỗ máy Mac ra đời năm 1984 đã làm thay đổi tất cả. Và chính hệ điều hành Windows của Microsoft đã đưa GUI (đọc là gooey) đến với số đông người dùng.

4. AOL

AOL đã đưa người dùng đến với cổng Web, phòng chat và IM. Những thuê bao đầu tiên trả tiền sử dụng dịch vụ theo giờ. Năm 2001, Time Warner đã mua lại AOL với giá 106 triệu USD.

5. Băng thông rộng

Câu trả lời cho những tiếng tí-tít-tít của kết nối Internet quay số. Dịch vụ Internet tốc độ cao đã thổi một luồng sinh khí mới vào giải trí trực tuyến, mở toang cánh cửa cho download phim và tải nhạc.

Tính tới thời điểm này, khoảng 78% số hộ gia đình tại Mỹ đã cài đặt băng thông rộng, tăng gần... 78 lần so với hồi năm 1998.

6. Google

Phổ biến tới mức đã biến thành một động từ chỉ việc tìm kiếm trực tuyến. Google, hiện có giá trị vốn hóa thị trường gần 149 tỷ USD, đã hoàn thiện hóa cách thức tra cứu và tìm kiếm thông tin trên biển Net bao la. Tính tới tháng 12 năm ngoái, các website của Google đã thu hút gần 500 triệu người truy cập.

7. Mosaic/Netscape

Là "đứa con tinh thần" của Marc Andreessen và các cộng sự, Mosaic chính là trình duyệt Web multimedia được sử dụng rộng rãi đầu tiên trên thế giới. Tách ra từ Mosaic, trình duyệt Netscape đã thống trị trong suốt thập niên 90 cho tới khi bị Internet Explorer của Microsoft hất cẳng và hạ bệ từ năm 1998.

8. eBay

Nhờ có eBay, giờ đây chúng ta có thể mua và bán gần như bất cứ thứ gì nghĩ được trong đầu (trừ bộ phận cơ thể ra). eBay hiện có 230 triệu khách hàng trên khắp thế giới, và cứ mỗi giây lại có 100 triệu cuộc đấu giá diễn ra.

9. Amazon

Khởi đầu, trang Web này chỉ là một nơi bán sách. Thế rồi Amazon sống sót qua cơn suy thoái dotcom và chuyển sang kinh doanh như một "cửa hàng bách hóa trực tuyến". Giờ đây, Amazon.com đã là địa chỉ mua sắm qua mạng lớn thứ hai thế giới, là trang web bán lẻ được truy cập nhiều thứ hai chỉ sau eBay.

10. Wi-Fi

Uống cà phê rồi lướt Web: Mạng không dây đã cho phép chúng ta sử dụng laptop bên ngoài không gian văn phòng và kết nối với mạng Internet tại bất cứ đâu có tín hiệu Wi-Fi phủ sóng. Riêng trong năm ngoái, hơn 200 triệu sản phẩm có trang bị Wi-Fi đã tiêu thụ được trên toàn cầu.

11. IM

Người lướt Web bắt đầu thói quen "chat chit" từ giữa thập niên 90 với sự ra đời của ICQ và AOL Instant Messenger. Hàng triệu người dùng đã sử dụng các chương trình IM để trao đổi, chia sẻ tin nhắn, ảnh và thậm chí là còn nhắn tin SMS hoặc gọi điện cho nhau.

12. Yahoo!

Hai sinh viên Jerry Yang và David Filo của Đại học Stanford đã tạo ra cổng Web nổi tiếng này vào năm 1994. Bây giờ đây vẫn là địa chỉ được yêu thích cho những ai có nhu cầu email, chia sẻ ảnh (Yahoo sở hữu Flickr) và nhiều dịch vụ khác.

13. CompuServe/Prodigy

Trong những năm 80, đây là hai công ty đại chúng đầu tiên cung cấp dịch vụ truy cập Internet đến với người dùng cá nhân. Nếu như CompuServe hướng đến dân "trong nghề" nhiều hơn thì Prodigy lại hướng đến người dùng đại trà.

14. The Well

Tiền thân của mạng xã hội ảo - The Whole Earth 'Lectronic Link được lập ra hồi năm 1985.

15. Khiêu dâm

Mặc dù kế hoạch về tên miền .xxx dành riêng cho các website đồi trụy đã bị gác lại, song sex vẫn luôn là một trong những ngành kinh doanh phát đạt và ồn ào nhất trên Internet. Doanh thu của nó trong năm ngoái là 2,84 tỷ USD, và từ khóa tìm kiếm "video sex của Paris Hilton" sẽ ngay lập tức cho bạn gần 1 triệu đường link khác nhau.

16. Thư rác/spyware

Thư rác và những phần mềm lén lút theo dõi thói quen lướt Web của người dùng đã bùng nổ về số lượng và mức độ tinh vi trong suốt thời gian qua. Ban đầu, chúng chỉ gây ra những sự phiền toái ngoài ý muốn, nhưng giờ thì thư rác/spyware đã là cả một vấn nạn, một đại dịch. Thư rác hiện chiếm tới 90% tổng số email luân chuyển trên mạng Internet.

17. Flash

Phần mềm Flash của Adobe hiện đang chạy trên 98% tổng số máy tính của cả thế giới. Bạn muốn xem video trên YouTube hay MySpace ư? Nhất thiết phải có Flash rồi. Chính Flash đã hoạt hóa mạng Internet, "để" ra hàng triệu hình vẽ và video các loại.

18. Công cụ bản đồ trực tuyến

MapQuest ra đời từ năm 1996 với nhiệm vụ chỉ đường rành rọt, căn kẽ cho người dùng. Những kẻ đi sau như Yahoo và Google thì cố chuyển hướng sang cung cấp bản đồ số cho điện thoại di động và cung cấp ảnh chụp vệ tinh của khu nhà bạn đang sinh sống.

19. Napster

Được viết ra trong một nhà kho chật chội, Napster đã cho phép hơn 26 triệu người truy cập vào một cơ sở dữ liệu nhạc số khổng lồ miễn phí. Nóng gáy, các hãng đĩa đã liên minh để đóng cửa

Napster. Giờ thì dịch vụ này đang hồi sinh, nhưng là dưới dạng một dịch vụ tải nhạc hợp pháp, có trả tiền kiểu như iTunes.

20. YouTube

Website chia sẻ video được Google mua lại hồi năm ngoái với giá 1,65 tỷ USD. YouTube đã "bóp cò" cho một cuộc cách mạng nội dung "cây nhà lá vườn" trên mạng Internet, và giới thiệu tới hàng triệu người xem nét hấp dẫn của những nhân vật như Chad Vader, Lonelygirl115.

21. The Drudge Report

Website tin tức thời sự của Matt Drudge đã giúp công chúng biết đến câu chuyện nóng sốt Monica Lewinsky (cô thực tập sinh ở Nhà trắng dính vào scandal tình ái với cựu Tổng thống Bill Clinton hồi năm 1998) đầu tiên, dọn đường cho cái gọi là "nền báo chí công dân". Trang web này thu hút tới 500 triệu lượt truy cập/tháng.

22. Blogger

Hơn 75 triệu trang blog đang hoạt động đã làm thay đổi cách tiếp nhận tin tức của cả thế giới. Blog đã thách thức truyền thông truyền thống, "vận động hành lang" và phản đối chiến tranh, khơi mào các cuộc tranh cãi và đăng tải đủ mọi hình ảnh khác nhau.

23. Craigslist

Đây là nơi đăng tải miễn phí đủ mọi nội dung quảng cáo, và nó đã làm thay đổi cách chúng ta tìm kiếm căn hộ chung cư, xế hộp... tất tần tật mọi thứ.

24. MySpace

Địa chỉ "la cà" trên mạng của giới trẻ thế giới hiện nay, với hơn 173 triệu trang web cá nhân. News Corp đã mua lại MySpace với giá 580 triệu USD hồi năm 2005.

25. Thế giới ảo và game

Tính trên cả thế giới, hơn 19 triệu người đang trả tiền để được khám phá những trò game Online nhập vai nhiều người chơi như World of Warcraft hay các cộng đồng ảo kiểu như Second Life.

Trọng Cẩm